

Úvod do problematiky domácího násilí

FSS, 20. 9. 2017
Urbánková,

sociální pracovnice

Mgr. Iveta

Co nás čeká?

- Semestrální výuka **každou středu od 13:30–16:00**
(kombinace přednášky a semináře)
- **Lektoři z řad pracovníků a pracovníků Persefony:**
Iveta Urbánková, Tereza Urbánková, Radovan Voříšek, Petra Vazačová, Silvie Štěpánová a Hana Wernerová
- **Organizace:** Madla Čechová
- **Podmínky:**
 - **seminární práce** – 5–6 stran vlastního textu na zadané téma
 - **test** – předtermín v učebně (na poslední hodině dne 6. 12. 2017)
 - během zkouškového období dle domluvy (v kanceláři Persefony)
 - **účast na přednáškách** (maximálně 3 absence)

- Zpracování **seminární práce** k některému z prezentovaných témat:
 - v rozsahu 5–6 stran vlastního textu:
(tzn. řádkování 1 ½, velikost písma: 12, okr.: 2,5 cm, bez úvodní strany a literatury).
- **Možná témata:**
 - kazuistika (se zaměřením na prožívání autora práce a/nebo oběti DN)
 - domácí násilí v ČR ("souhrnná" zpráva nebo analýza nějaké kampaně či typu služby pro oběti – např. poradny, IC, azylového domu, krizového centra aj.)
 - situační analýza (domácí násilí – vůči ženám/dětem/mužům/obecně) z pohledu WHO/EU/či některé

Vaše zkušenosti a očekávání od kurzu

- jaká jsou vaše očekávání od kurzu?
- absolvovali jste již nějaké vzdělávání v tématu DN?
- jiné zkušenosti s problematikou?

Kdo je Persefona?

- Nestátní nezisková organizace – zapsaný spolek
- Poskytovatel sociálních služeb a pomoci obětem trestných činů
- Sídlo v Brně + kontaktní místa v rámci JMK

1999

Ekologicko-
právní servis

2002

Liga
lidských
práv

2007

Persefona,
z. s.

Činnost organizace

Odborné sociální, psychologické a právní poradenství:

- Oběti domácího násilí
- Oběti sexuálního násilí
- Osoby blízké
- Původci násilí (terapeutické služby)

Vzdělávání a informační činnost

- Konference, besedy, přednášky, výuka na VŠ
- WWW a tiskové materiály
- Akreditované kurzy

• **Působnost** celá ČR

Expertní aktivity a interdisciplinární spolupráce

- Připomínkování zákonů
- Spolupráce s jinými organizacemi
- Členství ve výborech a organizacích

• **Působnost** celá ČR

„KARTÁŘKA“:

- <https://www.youtube.com/watch?v=M-FPhDZxAZA>

„PŘÍSAHA“:

- <https://www.youtube.com/watch?v=MMZO3PSQ6DI>

- Služby poskytnuty 508 osobám:
 - **66 % oběti násilí** (334 osob – z toho 23 mužů)
→ (26 % problematika sexuálního násilí, 15% senioři)
 - **15 % osoby blízké** (74 osob – z toho 17 mužů)
 - **11 % původci násilí** (54 osob – 19 žen, 35 mužů)
 - **8 % odborníci**
- Počet konzultací:
 - **1 080 osobních konzultací**
 - **1 425 telefonických**
 - **948 emailových**

'70

- Fond prevence domácího násilí, USA
- **Násilí v intimních vztazích**

1985

- Rada Evropy
- **Násilí v rodině, spáchané kterýmkoliv členem**

1993

- Deklarace OSN o odstranění násilí páchaného na ženách
- **Rodově podmíněné násilí**

2015

- Istanbulská úmluva (ratifikace v ČR)
- **Prevence a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí**

V předložených kazuistikách:

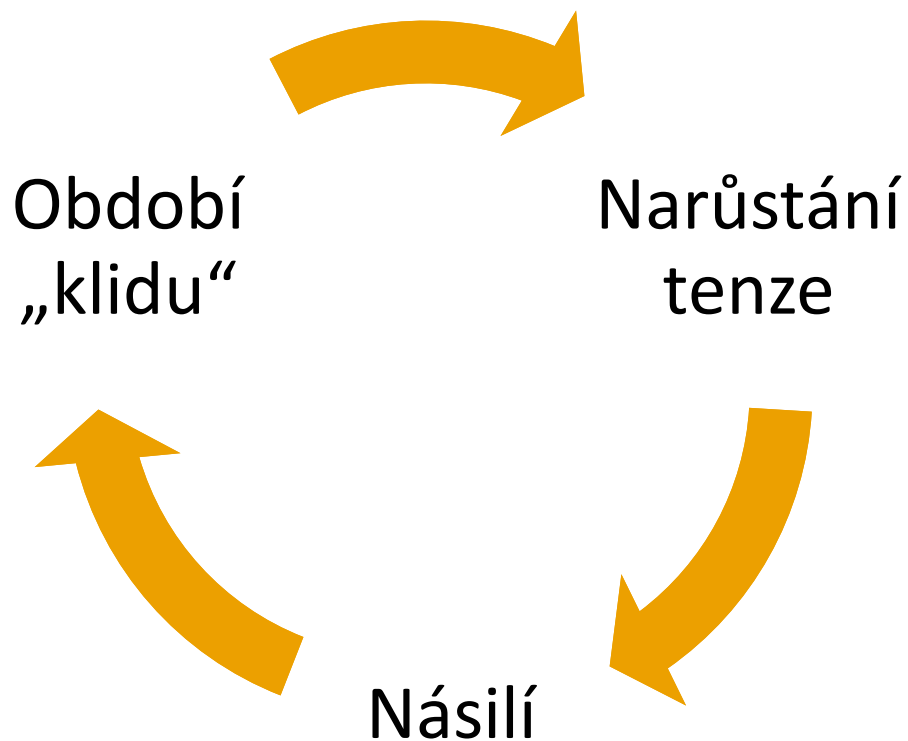
- vyhledejte příklady jednotlivých forem násilí
- vyhodnoťte, zda se jedná o domácí násilí
- definujte znaky domácího násilí

Formy násilí

- psychické
 - fyzické
 - sociální
 - sexuální
 - ekonomické
-
- latentní
 - stalking

- **blízký vztah** pachatele a oběti
- odehrává se zpravidla **v soukromí** („dvojitá tvář“ pachatele)
- **opakované a dlouhodobé** (v podobě cyklu DN)
- **stoupající se intenzita** násilí
- **role** pachatele a oběti se (zpravidla) **nemění**
- **nerovnováha** moci a kontroly

Cyklus domácího násilí

Pravděpodobnost být napaden/-a, poraněn/-a, usmrcen/-a v **kruhu rodiny** je v ČR **3x** větší než pravděpodobnost napadení neznámým člověkem.

Novotný, Zapletal: Kriminologie, Praha, 2001

- **Každá třetí žena v ČR se setkala s psychickým nebo sexuálním násilím (1,232 milionu žen) (1,2)**
 - **V EU jedna ze tří žen zažila fyzické anebo sexuální násilí nejméně jednou od svých patnácti let, což činí 59,4 mil. obětí (2)**
 - **Jedna z pěti žen v EU zažila fyzické anebo sexuální násilí ze strany bývalého nebo současného partnera (2)**

Zdroje:

1. HOKR MIHOLOVÁ, Petra, Jitka ONDRUŠKOVÁ a David DOHNAL. *Ekonomické dopady domácího násilí v oblasti zdraví*. Praha: proFem, 2016. ISBN 978-80-904564-4-0.
2. FRA – EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS. *Violence against women an EU-wide survey; results at a glance*. Luxemburg: Publ. Off. of the Europ.

Citace z výzkumů III.

- Pouze 14 % žen nahlásilo intimní partnerské násilí na policii. (4)
- Náklady na ošetření a léčbu obětí DN v ČR v roce 2014 činily přibližně 1,850 miliardy korun (dalších přibližně 215 milionů pak zaplatily samy oběti DN) (1)
- U 6 % žen znamenal poslední případ DN **pracovní neschopnost**. Ve 4 % případů v důsledku posledního napadení dokonce **ztratily zaměstnání**. (2)
- 22 % žen, které zažily násilí ze strany partnera a v současné době s ním již nežijí, zažily fyzickou agresi z jeho strany i poté, co se rozvešly. (3)

Podle WHO mohou být **zdravotní následky** násilí páchaného na ženách **akutní, dlouhodobé, chronické a/nebo smrtelné** (1).

- 5 – 7x vyšší riziko suicidálního chování
- deprese u 23 % obětí
- PTSP u 61% obětí
- úzkostné poruchy u 27 % obětí
- 12 % případů postnatální deprese u obětí DN v těhotenství (5)

Zdroje:

1. HOKR MIHOLOVÁ, Petra, Jitka ONDRUŠKOVÁ a David DOHNAL. *Ekonomické dopady domácího násilí v oblasti zdraví*. Praha: proFem, 2016. ISBN 978-80-904564-4-0.
2. FRA – EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS. *Violence against women an EU-wide survey; results at a glance*. Luxemburg: Publ. Off. of the Europ. Union, 2014. ISBN 9789292393793.
3. Pikálková, Simona (ed.). 2004. *Mezinárodní výzkum násilí na ženách – Česká republika / 2003: příspěvek k sociologickému zkoumání násilí v rodině*. Sociologické studie / Sociological Studies 04:02. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 152 s. ISBN 80-7330-054-0.
4. KUNC, Kamil. *Ekonomické dopady domácího násilí v ČR*. Praha: proFem, c2012. ISBN 978-80-904564-1-9.
5. VANÍČKOVÁ, Eva. *Násilí a zdraví*. Konference: Ekonomické dopady domácího násilí ve

84%	veřejnosti považuje domácí násilí za vážný problém, jehož řešení vyžaduje intervenci státu
16%	hladina výskytu domácího násilí v ČR (opakovaným výzkumem potvrzena) u populace starší 15 let.
80 %	rodin, v nichž dochází k násilí mezi partnery, žijí děti
57%	těchto rodin se násilí odehrává přímo před jejich zraky
89 %	veřejnosti si myslí, že dnes se o problému domácího násilí více mluví
51 %	veřejnosti se domnívá, že ví jak postupovat vůči DN
68 %	veřejnosti se domnívá, že oběť je slabá a bojácná žena (7% více)
49%	občanů potvrzuje mýty o násilné osobě (méně o 13%)

Bílý kruh bezpečí a Philip Morris ČR a.s., 2006

Cvičení č.2: Mýty a předsudky o domácím násilí

Pročtěte si předložená tvrzení o domácím násilí:

- Rozhodněte, zda se jedná o mýtus či předsudek nebo reálné tvrzení
- Zkuste zreflektovat, zda Vám toto cvičení pomohlo uvědomit si
některá vlastní mylná přesvědčení vztahující se k problematice DN...

- Domácí násilí je částečně i chyba oběti, vinu nelze svalovat pouze na stranu násilníka
- DN je kriminální, nikoli privátní záležitost, a proto by mělo být posuzováno a stíháno stejným způsobem jako násilí vůči cizím osobám
- DN je okrajová záležitost, která se v naší společnosti vyskytuje jen zřídka
- DN jsou spíše hádky, tzv. „ITALSKÉ MANŽELSTVÍ“
- Nikdy to nemůže být vážné, pokud s násilnou osobou oběť zůstává
- Domácí násilí se vyskytuje pouze v určitých sociálních vrstvách

- Oběť i násilníka lze na první pohled rozeznat
- Alkohol a drogy nepředstavují příčinu, ale ani omluvu domácího násilí – alkohol může být pouze katalyzátorem násilí
- Násilí je velmi dobře ukryto za zdmi domovů. Násilník se jeví svému okolí často jako sympatická osoba
- Rodinná terapie může problémy vyřešit
- Násilníci uvádějí často jako důvod pro své ataky, že byli partnerkou k tomuto jednání vyprovokováni
- Některé oběti mají násilí ve vztahu rády

Děkuji Vám za pozornost!

Persefona, z. s.
Gorkého 17, Brno 602 00

Email: vzdelavani@persefona.cz Web:
www.persefona.cz

Tel.: 732 534 024 (organizační), 737 834 345 (klientská linka)

FB: [Persefona z. s.](#)